

Výběr z nově vydaných titulů¹

Overview of Recently Published Books

Olga Čejková, FF MU, Ústav religionistiky

Tomáš Bubík & Henryk Hoffmann (Eds.) (2015). *Studying Religions with the Iron Curtain Closed and Opened: The Academic Study of Religion in Eastern Europe*. Leiden – Boston: Brill.
ISBN: 9789004283077

Anotace: *Studying Religions with the Iron Curtain Closed and Opened. The Academic Study of Religion in Eastern Europe* offers an account of the research focused on the origins, development and the current situation of the Study of Religions in the 20th century in countries such as the Czech Republic, Poland, Slovakia, Hungary, Estonia, Latvia, Ukraine, and Russia. Special attention is devoted to the ideological influences determining the interpretation of religion, especially connected with the rise of Marxist-Leninist criticism of religion.

Mary Douglasová (2014). *Čistota a nebezpečí: Analýza konceptu znečištění a tabu*. Praha: Malvern.
ISBN: 978-80-87580-91-2

Anotace: Přední britská antropoložka Mary Douglasová si za předmět dnes již klasické práce *Čistota a nebezpečí* zvolila analýzu idejí čistoty, nečistoty, znečištění a tabu. Představitelka symbolické antropologie se ve strukturálně koncipované práci zabývá otázkou znečištění jako konstrukce, která se univerzálně objevuje v každé známé společnosti. Na bohatém etnografickém materiálu dokládá, že tato konstrukce slouží k zachování sociálního řádu symbolickým zdůrazněním jevů, které jsou chápány jako nepořádek a nečistota tento řád narušující. Douglasová ukazuje, že je nezbytné zkoumat čistotu, nečistotu, poskvrnění a tabu v širokém sociálním a kulturním kontextu, nikoli jako izolované jevy. Kniha ovlivnila nejen antropologii, ale zapůsobila také v sociologii, filozofii a religionistice.

Jiří Hanuš (Ed.) (2015). *„Služebníci neužiteční“: Kněžská identita v českých zemích ve 20. století*. Brno: CDK.
ISBN: 978-80-7325-378-3

Anotace: V čem spočívá identita duchovních katolické církve? Lze vůbec hovořit o jedné identitě, nebo jde spíše o komplex dílčích identit spojených s institucionálními a ideovými aspekty církve? Je kněžská identita spíše individuální, nebo je v určitém společenství v konkrétní době obecně sdílená? Nakolik je pojetí kněžství historicky a kulturně podmíněné? Je možné identifikovat nějaké „kněžské generace“? Jaké obrazy kněžství můžeme nalézt v české literatuře a publicistice? Co o tématu kněžské identity vypovídají filmové postavy kněží?

¹ Pokud není uvedeno jinak, jsou texty anotací převzaty od nakladatelů a redakčně upraveny.

Na takovéto otázky se pokouší odpovědět kolektivní práce českých historiků, teologů a odborníků na literaturu, výtvarné umění a film. Kniha v jistém smyslu doplňuje aktuální sociologické studie z této dosud málo prozkoumané oblasti a nabízí zajímavé podněty nejen pro historiky a sociology, ale též pro samotné příslušníky zkoumané profesní skupiny.

Virginia Burrusová (2015). *Sexuální životy svatých: Erotika ve starověké hagiografii*. Praha: Academia.

ISBN: 978-80-200-2493-0

Anotace: Působivá série interpretací raně křesťanských legend potěší, ohromí a překvapí každého zájemce o erotismus svatých. Autorka se distancuje od tradičního výkladu životopisů starověkých světců jako něčeho antierotického nebo neerotického a odhaluje v nich vzkvétající *ars erotica*. Aníž by redukovaly erotiku starověké hagiografie na jediný vzorec, vytvářejí *Sexuální životy svatých* rámec pro širší historické, teologické a teoretické úvahy se zvláštním odkazem na dílo Michela Foucaulta, Georgese Batailla, Davida Halperina, Geoffreyho Harphama, Lea Bersaniho a Jeana Baudrillarda. Queer, S/M a postkoloniální teorie patří mezi současné diskursy, jež fascinujícím způsobem rezonují se starověkým uměním „svaté“ lásky, která si podle Burrusové dodnes udržela slibnou mobilitu, rozmanitost a časovou neohraňčenost.

Dita Rukriglová (2014). *Moše Ben Majmon – Maimonides. Filosof, právník, lékař*. Praha: Academia.

ISBN: 978-80-200-2367-4

Anotace: Rozsáhlá monografie představuje tři stěžejní témata myšlenkového odkazu Moše ben Majmona (lat. Maimonides, 1138–1204): řecko-arabskou filozofii, náboženské právo judaismu a hippokratovsko-galénovskou medicínu. Hlavním cílem knihy je přitom ukázat nedělitelnost těchto tří aspektů Maimonidova díla a zdůraznit jeho vizi dokonalého středu, jež představuje návod k dosažení individuální harmonie. Maimonidův životní příběh je zasazen do kontextu společenských a kulturních proměn Středomoří, je představeno jeho nábožensko-právní myšlení na základě kodexu Mišne Tora, jeho filozofické myšlení, jak se projevuje ve spisu *Průvodce tápajících*, a také lékařské názory.

Vladimír Liščák (2015). *Františkánské misie v Číně*. Praha: Academia.

ISBN: 978-80-200-2463-3

Anotace: Jak probíhala misijní činnost v Orientu? Byl františkánský řád ušetřen skandálů? Jako první česká publikace přináší kniha základní přehled dějin františkánských misí v Číně, od prvních katolických vyslanců do Mongolské říše v polovině 13. století až do Velké perzekuce na konci 18. století.

Kniha čtenáře v úvodu seznamuje s vývojem styků mezi křesťanskou Evropou a Čínou v uvedeném období. Encyklopedická část je věnována významným františkánským misionářům a jejich činnosti, velká část je zaměřena na novověké misie. V knize najdete rozsáhlé informace o příslušných náboženských řádech i o církevním členění mongolské i novověké Číny v rámci františkánské administrativy. Jednotlivá hesla doplňuje výběr pramenů a literatury.

Bronislav Ostránský (Ed.) (2015). *Smrt, hroby a záhrobí v islámu*. Praha: Academia.

ISBN: 978-80-200-2305-6

Anotace: Přemítání o smrti, záhrobí i onom světě již od pradávna zaměstnává věřící všech náboženství, což platí bezesbýtku rovněž pro muslimy. Přitom nikde v islámu nedoznal rozpor mezi literou islámského práva a zavedenými zvyklostmi takové hloubky jako právě v problematice funerální. Jedná se tedy o významné „kolbiště“, kde se po staletí střetávají i míjejí různé výklady islámu. Kolektivní monografie *Smrt, hroby a záhrobí v islámu* s podtitulem *Poslední věci člověka pohledem muslimských pramenů* se zaměřuje právě na tento neklidný terén nejen středověkého, ale též soudobého muslimského myšlení a praxe.

Miloš Mendel (2015). *Arabské jaro*. Praha: Academia.

ISBN: 978-80-200-2474-9

Anotace: Eufemistický výraz „arabské jaro“ se stal všeobecně užívaným klišé pro politický a ideologický vývoj v zemích Blízkého východu a severní Afriky v období od ledna 2011. Jaký proces se tehdy začal v některých oblastech odvíjet? Autor nabízí českému čtenáři koncizní a syntetický výklad historického, sociálního a kulturního pozadí současného vývoje na Blízkém východě. Podává výklad specifických rysů arabské politické kultury, problematiky lokálních identit tamějších společností, odlišností oblastí arabského světa a konfrontace „sekulárních“ ideologií autoritářských režimů a tradičních monarchií s nevyhnutelným procesem islamizace arabských společností, a to v kontextu mezinárodní politiky od dob kolonialismu až do žhavé současnosti.

